

جوان و زیبایی

کتاب **کودک از نظر وراثت و تربیت** یکی از کتابهای نفیس و پربار - ارزشی است که در سالهای اخیر در کشور ما انتشار یافته است ، این کتاب که مجموعه سخنرانیهای **خطیب دانشمند جناب آقای فلسفی** است يك اثر عمیق تربیتی در خانواده‌ها از خود بجای گذارده است .

کتاب «**جوان**» مجموعه ارزنده و پربار دیگر از همین خطیب عالیقدر است که هم اکنون زیر چاپ میباشد و در آینده نزدیکی در افق مطبوعات خواهد درخشید و مسلماً فصل نویینی در بحثهای مهم مربوط به تربیت نسل جوان خواهد گشود و منبع الهام بخشی برای عموم جوانان کشور ما خواهد گردید .

امیدواریم بزودی این کتاب نفیس در دسترس عموم قرار گیرد ، ما مطالعه این کتاب را بعموم جوانان و پدران و مادران توصیه میکنیم و مطمئن هستیم که مطالعه آن تحول عمیقی در افکار و اخلاق آنها بوجود خواهد آورد .
مقاله زیر تلخیصی از یکی از بحثهای این کتاب است که معظم له برای مجله مکتب اسلام ارسال داشته اند .

* * *

جمال طبیعی و طراوت مطبوع دوران جوانی ، یکی از مزایای دل‌پسند و از سرمایه های پرارزش نسل جوان است . با فرارسیدن دوران جوانی نه تنها بدن ، نیرومند و قوی میگردد و عواطف و احساسات ، شکفته میشوند بلکه فرو شکوه جوانی بمنزله زینت گرانبها و پرفروغی است که بصاحبش زیبایی و جمال می بخشد و او را در نظر مردم عزیز و محبوب میکند طراوت و شادایی دوران جوانی یکی از مظاهر مهم جمال طبیعی و از امتیازات نسل جوان میباشد .
انسان وقتی پروفورتوت میشود نه فقط قدرت و نیروی جوانی از کفش می رود بلکه زیبایی و جمال دلفریب دوران جوانی را نیز از دست میدهد صورت گلگون و پرتراوتش ، تیره و پژمرده میگردد قامت موزونش ، شکسته میشود پوست شفاف و نرم بدنش چین خورده و خشن میگردد نشاط و سرور جوانیش با فسر دگی و خمودی میگراید و با خود میگوید :

آن قوت جوانی ؛ آن صورت بهشتی ای بی خردتن من ، از دست چون بهشتی ۱۴
دنیای کنونی ، امتیاز جوانان را منحصر در نیروی جسمانی و کار و کوشش آنان نمیداند و ارزش نسل جوان را تنها در فعلیتهای صنعتی و معدنی ، اقتصاد و کشاورزی و نظائر آنها محصور نمی کند بلکه برای زیباییهای دوران جوانی حساب جداگانه ای دارد و طراوت و جمال جوانان

را که جنبه شاعرانه ایام شباب است نیز مورد توجه مخصوص ، قرار میدهد

در کنار علاقه با تکاء بر نیروی جوانان که مطابق تعالیم مسلک های مختلف ، متفاوت میباشد ، این فکر جدید نیز قوت یافته است که جوانی دارای ارزش خاص خود میباشد جوانی بیک نوع از زندگی است که عظمت و زیبایی بخصوصی دارد و در تکامل آینده موجود بسیار مؤثر است ، جوانی خود ارزشی است که میتواند نوع جهان بینی ما را در مورد زندگی بطور عمیق تغییر دهد .

* * *

همزمان با فرارسیدن ایام شباب و آشکار شدن زیباییهای جوانی ، تمایل بهزیست- کردن و خود آرائی نیز بطور طبیعی در ضمیر جوانان بیدار میشود و آنانرا شیفته آرایش و خود سازی میکند و عبارت دیگر در ایام شباب جمال و زیبایی طبیعی با خود آرائی و تجمل صنوعی هم آهنگ میشود از یک طرف عوامل بلوغ ، خود بخود ب جوانان طراوت و جمال طبیعی مینماید و آنانرا زیبا و دلپذیر میکند و از طرف دیگر در باطن آنها عشق ترین و خود آرائی ایجاد مینماید و به تجمل و جلوه گری علاقه مندشان میسازد .

«جوانان با اصطلاح «رودن» پیشقدمان زیبائی هستند و ارزشهای مربوط بجمال پسند را در درجه اول اهمیت قرار میدهند سیر در زیبائی و تماشای جمال ، یکی از فعالیتها یی است که جوانان بان بسیار علاقه مند هستند زیبائی رایشان بیک نوع لذتی ایجاد میکند و هر قدر این کیفیت لذت بردن از زیبائی بیشتر بیک از صفات ایشان اتکاء داشته باشد شدت ادراک آن لذت ، بیشتر است .

* * *

نکته مهمی که لازم است اذهان عموم مردم بخصوص جوانان بان معطوف گردد اینست که در نظر اولیاء گرامی اسلام زیبائی بشر منحصر بجمال طبیعی و تجمل و خود آرائی نیست بلکه جمال معنوی و اخلاقی نیز یکی از مهمترین ارکان اساسی زیبائی بشر است و عبارت دیگر زیبائی جامع و کامل برای انسان عبارت از اینست که سیمای جسم و جان و شکل صورت و معنی هر دو زیبا باشند .

امام حسن عسکری (ع) میفرماید: «حسن الصورة جمال ظاهر و حسن العقل جمال باطن» : زیبائی صورت جمال ظاهری انسان است و زیبائی عقل و فکر ، جمال باطنی او است . خوشبختانه در دوران شباب ، میل بجمال روحانی و سجایای اخلاقی نیز بطور طبیعی در باطن جوانان بیدار میگردد و علاقه بزیبائی معنوی مانند عشق بخود آرائی و تجمل ظاهری در ضمیرشان شکفته میشود ب عبارت دیگر جوانان بفضائل اخلاقی و صفات ممتاز انسانی علاقه دارند

جوانان فطرتاً شیفته راستگوئی، درستکاری، وفاء، بهمد، اداء، امانت، عزت نفس، فتوت و جوانمردی؛ خدمت بمردم و فداکاری و صفاتی نظائر اینها هستند و ازدروغ، نادردستی عهد شکنی و خیانت متنفرند و از گفتار و رفتار نادرست دیگران برافروخته و خشمگین می گردند. **مربیان لایق** باید از این سرمایه طبیعی استفاده کنند و خواهش فطری سجایای اخلاقی را در ضمیر جوانان، پرورش دهند. مربیان باید میل باخلاق پاک انسانی را که ماهیه جمال روحانی و زیبائی معنوی است در نسل جوان تقویت نمایند و آنان را مردانی شایسته و لایق بار آورند.

ایده آل اخلاقی با ایده آل جمال پسندی جوان، بستگی دارد هر مربی و معلمی که از ندای ارزشهای اخلاقی غافل بماند و از این قدرت استفاده نکند، مقصود بدبخت است.

اولیاء گرامی اسلام در قرون گذشته ضمن بیانات خود بروح پاک جوانان و تمایل فطری آنان با اصول اخلاقی و انسانی تکیه کرده و بهره برداری از آن سرمایه بزرگ را در راه تربیت صحیح نسل جوان؛ بمربیان خاطر نشان نموده اند.

مردی از دوستان امام صادق علیه السلام مدتی بتبلیغ مذهب و نشر تعالیم اهل بیت علیهم السلام اشتغال داشت روزی شرفیاب محضرت آنحضرت شد امام علیه السلام از وی سؤال کرد مردم بصره را در قبول روش اهل بیت و سرعت پذیرش آئین تشیع چگونه یافتی؛ عرض کرد تنه اعداء کمی، تعالیم اهل بیت را پذیرفتند.

امام علیه السلام فرمود: **علیک بالاحداث فانهم اسرع الی کل خیر!** یعنی: توجه تبلیغی خود را بنسل جوان؛ معطوف دار و نیروی خویش را در راه هدایت آنان بکار انداز زیرا جوانان زودتر حق را میپذیرند و سریعتر بهر خیر و صلاحی میگردانند.

در این حدیث امام صادق علیه السلام بصفا یاطن و فضیلت دوستی نسل جوان تصریح فرموده و به یکی از دوستانش که مبلغ مذهبی و مربی مردم بوده یاد آور شده است که روح جوان خوبها را زودتر میپذیرد و بصفات انسانی سریعتر متصف میشود و این خود اشاره باین مطلب است که در ایام شباب، علاقه به جمال روحانی و میل بفضائل اخلاقی در ضمیر جوانان بیدار میشود.

تمایل فطری اخلاقی در جوانان، بمنزله اعلام آمادگی آنان برای پاکی و نیکی است ولی اگر در محیط فاسد و آلوده قرار گیرند و بنلط تربیت شوند خیلی زود بوجدان اخلاقی و

خواهشهای انسانی خود پشت پا میزنند و در راه ناپاکی و پلیدی قدم می گذارند!

ندای ارزشهای اخلاقی بهیچوجه این معنی را ندارد که رفتار جوانان

آمیخته به تقدس و تقوی باشد بلکه فقط این را میسراند که او برای تمایل

به نیکی، حساس تر است آنان در عین حال که بعدها برای بک زندگی اخلاقی آماده هستند برای پستی و ذلت نیز قابلیت دارند .

* * *

وظیفهٔ مریمان اینست که مراقبت کنند تا تمایلات فطری اخلاقی در ضمیر جوانان زنده بماند و عشق بجمال معنوی همواره در باطنشان تقویت شود باید کوشش کنند تا شعله‌های فروزان پاکی و نیکی بخمودی نگراند و جوانان از میل به سجایای انسانی، منحرف نگردند .

جمال باطنی و زیبایی روحانی در نظر جامعه بشر بر مراتب ارزنده‌تر از جمال طبیعی و تجمل ظاهری است به همین جهت یک جوان زیبا و خوش ظاهر که واجد تمام مراتب جمال طبیعی و تجمل مصنوعی است اگر فاقد جمال معنوی باشد، اگر خائن و جنایتکار باشد اجتماع به زیبایی ظاهریش اعتنا نمی‌کنند و او را بادیده انزجار و تنفر مینگرند و بعلمت ناپاکی و پلیدی از خود میرانند .

جوانان باید خود را بشناسند و در خاطر داشته باشند که ایام کودکی را پشت سر گذارده اند و اینک خود دارای استقلال و مسئولیت شخصی هستند باید بدانند که اکنون قسمت اعظم خوشبختی و بدبختی آنان در اختیار خودشان قرار گرفته است .

این جوانان هستند که میتوانند با مراقبت‌های صحیح علمی و عملی و با کوشش‌های مداوم خود در راه فرا گرفتن سجایای اخلاقی و بکار بستن آنها موجبات سعادت ابدی خود را فراهم آورند و از زیبایی و جمال معنوی که مایه محبوبیت اجتماعی است بر خوردار گردند .

این جوانان هستند که میتوانند با شرکت در مجالس گناه آمیزش با افراد آلوده و ناپاک موجبات تیره روزی و بدبختی خود را فراهم آورند و - ویشتن را بفساد اخلاق که باعث بدنامی و نفرت اجتماعی است آلوده نمایند .

مشاور نادان

پیامبر گرامی اسلام میفرماید :

«جَهْلُ الْمَشِيرِ يُؤَدِّي إِلَى ضَرَرِ الْمَسْتَشِيرِ»

: نادانی کسی که طرف مشورت واقع میشود بزیان مشورت کننده تمام خواهد شد .